

پنجشنبه 6 تیر 1392

تخریب باغ گیاه‌شناسی نوشهر متوقف شد

تجمع حامیان محیط زیست مقابل باغ گیاه‌شناسی نوشهر و موج اعتراضات و مخالفت‌های مدیران دولتی و کارشناسان غیردولتی با تخریب این باغ، باعث توقف تخریب باغ شده است. کمربندی بندرنوشهر که با مصوبه هیات دولت در سفرهای استانی قرار بود از درون باغ رد شود، 3 سال پیش هم این باغ 80 ساله را به تخریب نزدیک کرده بود.

مجوز ندادیم و نمی‌دهیم

اما تنها حامیان غیردولتی محیط زیست نیستند که نگران از دست رفتن باغ نوشهر هستند، معاون محیط طبیعی سازمان محیط زیست هم مخالفت صریح خود را با تخریب باغ برای احداث جاده و کمربندی اعلام کرده است.

احمد علی کیخا در گفت‌وگو با روزنامه «اعتماد» مخالفت سازمان محیط زیست را با پروژه‌هایی از این دست اعلام کرد و گفت: «درست است که باغ گیاه‌شناسی تحت مالکیت ما نیست، اما این از حساسیت ما درباره تخریب باغی با این عظمت و قدمت کم نمی‌کند. ما همیشه نسبت به تخریب‌ها حساس بوده و هستیم خصوصا درباره ذخیره‌گاه‌هایی کمیاب چون باغ نوشهر. از آنجایی که هزارچندگاهی خبرهایی حاشیه‌ی درباره تخریب‌ها به گوش می‌رسد، باید شخصا با مدیران صحبت کنم تا صحت و سقم خبر تخریب را مطمئن شوم. اما ما هیچ گونه مجوزی برای تخریب باغ گیاه‌شناسی نوشهر صادر نکرده‌ایم و نخواهیم کرد، در خیلی موارد تخریب‌ها اتفاق می‌افتد و بعد شکایت می‌شود اما در این مورد دستگاه نظارتی و قضایی باید جلوی این امر را بگیرد. اما ما هم مخالفت‌مان را ابراز می‌کنیم، قطعاً بی‌تأثیر نخواهد بود. هم‌اکنون این امر در حال بررسی است و دستور فوری برای بررسی این امر داده شده است.»

وی با اعلام اینکه سازمان محیط زیست به طور کلی با هرگونه تخریب منابع طبیعی به ویژه ذخیره‌گاه‌های ژنتیکی کشور مخالف است، افزود: «سازمان محیط زیست اجازه تخریب این باغ را نمی‌دهد. هرگونه پروژه عمرانی مستلزم ارزیابی زیست محیطی و در نهایت اخذ مجوز از سازمان محیط زیست است.»

اما مدیرکل محیط زیست مازندران درباره پیگیری این پیامد گفت: «این باغ جزو مناطق تحت مدیریت ما نیست، این باغ باغی اکولوژی است که 50 سال است زیر نظر وزارت جهاد کشاورزی و سازمان جنگل‌هاست. من به عنوان مدیر محیط زیستی تنها می‌توانم نظر کارشناسی خود را در این خصوص بدهم، اما به دلیل اینکه این مجموعه زیر نظر محیط زیست نیست، نمی‌توانم کار دیگری برای این اتفاق کنم. از نگاه من اگر گزینه بهتری برای توسعه شهری در نوشهر وجود دارد بهتر است این پروژه اجرا نشود.»

دولت جلوی تخریب را بگیرد

معصومه ابتکار، رییس سازمان محیط زیست در دولت اصلاحات با انتقاد از هرگونه تخریب باغ گیاه‌شناسی هشدارش را متوجه دولت کرده و گفته است: «دولت جلوی تخریب باغ گیاه‌شناسی نوشهر را بگیرد.»

رییس کمیته محیط زیست شورای شهر با اشاره به اینکه باغ گیاه‌شناسی و اکولوژی نوشهر دارای قدمت بیش از نیم قرن است و یکی از ارزشمندترین ذخایر اکولوژیک خاورمیانه و جهان محسوب می‌شود، افزود: «این باغ موزه بی‌نظیری است که گونه‌های گیاهی منطقه در آن نگهداری می‌شود. از سال 89 بحث تصرف و احداث جاده کمربندی در این باغ مطرح شد که با اجرای این پروژه 50 هزار درخت و چندین هکتار از این باغ تخریب می‌شد، در همان سال‌ها پس از آغاز بخشی از عملیات اجرایی و در پی اعتراضات کارشناسان و تشکلهای غیردولتی، کار به دستگاه قضایی کشیده و متوقف شد.»

رسانه‌ی شدن خبر تخریب باغ گیاه‌شناسی، مخالفت‌های زیادی را برانگیخت، عده‌ی تخریب این باغ را با تخریب پارک گزی ترکیه مشابه دانستند، این تشابه باعث شد مخالفان تخریب باغ با نگاه پس گرفتن باغ از مصوبه هیات دولت وارد جریان شوند.

محمد درویش هم در مقایسه این دو پارک با هم، باغ نوشهر را غنی‌تر دانسته و اعلام کرده این باغ در مقایسه با پارک گزی در استانبول بسیار غنی است و به عنوان یک سرمایه ملی مطرح می‌شود. ارزش باغ اکولوژیک نوشهر صدها برابر پارک تفریحی گزی در استانبول است.

ابتکار هم با اشاره به این اعتراضات عنوان کرد: «قطعاً در شرایط فعلی کشور نیازمند آرامش است و اصلاً به صلاح نیست که اجرای چنین پروژه‌هایی با وجود اعتراضات مردمی و تشکلهای غیردولتی ادامه یابد و بهتر است تصمیم‌گیری درباره اجرا یا عدم اجرای چنین پروژه‌هایی در فضای کارشناسی و علمی و در وقت لازم‌ش انجام شود.» رییس سازمان

حفاظت محیط زیست در دولت اصلاحات به احداث پروژه کنارگذر انزلی و جاده پارک ملی گلستان اشاره کرد و گفت: «در این پروژه‌ها دولت همراه با محیط زیست بود و هم‌اکنون نیز انتظار می‌رود تا اجرای این پروژه با توجه به درخواست تشکیل‌های غیردولتی و فعالان این عرصه متوقف شود.»

پروژه را به دولت آینده موکول می‌کنیم

صبح دیروز، عده‌یی از فعالان زیست محیطی جلوی موسسه تحقیقات جنگل و مراتع نوشهر تجمع کردند، جمعیتی حدود 250 نفر که با در دست داشتن پلاکاردهای اعتراضی خود و امضای بیانیه ابراز مخالفت خود با تخریب باغ، توجه مردم نوشهر را هم جلب کردند و باعث پیوستن مردم به تجمع شدند. همزمان با این تجمع، جلسه‌یی با حضور مسوولان جهادکشاورزی و استانداری و فرمانداری مازندران برگزار شد که خروجی جلسه نشان از توقف کار می‌داد. فرماندار این شهر در گفت‌وگویی که با رادیو مازندران داشته خبر از توقف کار داده و اعلام کرده است خیال تصرف باغ را نداریم. پروژه احداث جاده و کمربندی را به دولت آینده موکول می‌کنیم. جلسه‌یی برگزار شد و مهلت 10 روزه‌یی اعلام شد، جلسه‌یی که در آن اعضای هیات امنای باغ و مسوولان استانداری بودند و قرار شد هیات امنای باغ طی 10 روز نظر نهایی خود را اعلام کنند.

شهرام کیادلیری، رییس باغ گیاه‌شناسی از مخالفت هیات امنای گفت: «درباره تغییراتی که قرار است در باغ اعمال شود، باید هیات امنای که متشکل از وزیر جهاد کشاورزی، وزیر علوم، رییس موسسه تحقیقات جنگل و مراتع و چند مدیر دیگر که مجموعه 9 نفر هستند، تصویب کند که عرصه تحقیقاتی می‌تواند واگذار شود یا نه، اما از آنجایی که این مصوبه از سوی هیات دولت تصویب شده استانداری مصر به اجرای آن است، در این طرح برای عبور کمربندی که از بندر نوشهر می‌آید باید بیش از 3 هکتار از باغ تخریب شود. مسوولان وزارت جهاد کشاورزی که متولیان این باغ‌اند تنها مخالفان این پروژه نیستند، مدیرکل میراث استان هم که 7 سال پیش این باغ را به عنوان اثر ملی ثبت کرده است از مخالفین این تخریب است.»

وی درباره گزینه‌های دیگر عبور جاده افزود: «گزینه‌های دیگری چون جاده‌یی که از نزدیکی باغ می‌گذرد هم هست که استانداری می‌تواند به آن جاده بپردازد، اما اصرار استانداری اجرای مصوبه هیات دولت است که با این کار 31 هزار مترمربع از 35 هکتار باغ از بین می‌رود.»

ریاحی وکیل باغ گیاه‌شناسی از ارسال نامه‌یی به دادستان عمومی نوشهر و درخواست رسیدگی قوه قضاییه به این اقدام خلاف قانون استانداری خبر داد. محمد امینی، رییس مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی مازندران هم از نامه‌یی خطاب به معاون عمرانی استانداری خبر داد که در این نامه از یادآوری لزوم موافقت معاونین رییس‌جمهور و وزرا آمده است.

باغ گیاه‌شناسی نوشهر در سال 1310، در زمان پهلوی احداث شد، باغی که در اسفند سال 85 هم به عنوان اثر ملی به ثبت رسید. باغ گیاه‌شناسی نوشهر با درختانی با عمر 90 سال حدود 54 سال پیش به عنوان نخستین باغ پژوهشی و اکولوژیک در ایران و خاورمیانه ساخته شد که پرورش 1400 گونه گیاه در آن باغ موزه را به یک موزه تبدیل کرده بود. تاکنون اعتراضات مدیران و فعالان باعث شده که دستور توقف موقت تخریب باغ صادر شود، هنوز اما کسی نمی‌داند طی 10 روز آینده و تمام شدن مهلت هیات امنای چه پیش می‌آید و ترس تخریب برای همیشه از سر باغ برداشته می‌شود یا باز هم بولدورها قرار است به جان درختان باغ بیفتند.